

RETNINGSLINJER FOR AVTALE MELLOM LÆRER-UTDANNINGS- INSTITUSJON OG KOMMUNE / BARNEHAGEEIER OM PRAKSIS OPPLÆRING I FØRSKOLELÆRERUTDANNINGEN

Det er inngått ny avtale om lønns- og arbeidsvilkår for øvingslærere i førskolelærerutdanningen mellom UFD og berørte organisasjoner. Avtalen innebærer bl.a. at førskolelærer kan ha funksjon som øvingslærer. Dette forutsetter at det inngås avtale mellom lærerutdanningsinstitusjon og kommune/barnehageeier om praksisopplæring i førskolelærerutdanningen. Slik avtale må inneholde følgende hovedpunkter:

Formål

Forutsetninger

Avtalens innhold

Samarbeid om kompetanseutvikling mellom lærerutdanningsinstitusjon og praksisbarnehage

Øvingslærernes vilkår

Økonomi

Varighet

Formål

Formålet med praksisopplæringen i førskolelærerutdanningen er å forberede studentene til arbeid i barnehage og i første klasse på småskoletrinnet i grunnskolen. Førskolelæreryrket er et praktisk yrke, og praksisopplæringen har derfor en sentral plass i utdanningen. Den skal gi studentene nødvendig erfaring for å bli skikket til å arbeide i dagens barnehage. Gjennom praksisperiodene skal studentene utvikle sin faglige dyktighet ved å bli fortrolige med å utøve yrket og få erfaringer med de arbeidsområdene førskolelæreren har. Praksisperiodene bør også inspirere til refleksjon over yrkesutøvingen, slik at studentene utvikler sin faglige kyndighet.

Forutsetninger

Når det gjelder omfang av og innhold i praksisopplæringen studentene har krav på, viser vi til gjeldende rammeplan for førskolelærerutdanningen og utdanningsinstitusjonens fagplan.

Praksisopplæringen må legges til rette slik at studentene får en variert praksis i samsvar med rammeplanen, og slik at målene i rammeplanen kan nås.

Til grunn for avtalen skal det ligge et veiledningsopplegg som er basert på gjeldende rammeplan for førskolelærerutdanningen, og som gjenspeiler barnehagesituasjonen ut fra gjeldende lov og rammeplan for barnehagenes virksomhet.

Lærerutdanningsinstitusjonen har det overordnede faglige ansvaret for praksisopplæringen og utarbeider en samlet plan for praksisopplæringen. Planen må spesielt ivareta integreringen av praksis i pedagogisk teori og i de faglig-pedagogiske

studiene. Gjennomføring av praksisperioden må skje i samarbeid mellom lærerutdanningsinstitusjonens lærere, øvingslærerne i barnehagen og studentene. Studentene bør få erfaring med ulike sider av førskolelæreryrket. Studentenes arbeid i barnegruppa utgjør en hoveddel. Veiledning omfatter faglig, didaktisk og pedagogisk rettleiding ved øvingslæreren, felles forberedelse og etterarbeid i forbindelse med øvingsopplæringen.

Øvingslærers arbeid med praksisopplæringen består i hovedsak av forberedelse av praksisperioden, øvingsopplæring, veiledning og vurdering av studentene og etterarbeid som inkluderer oppsummering av praksisperioden. Samarbeidet mellom øvingslærer og lærerutdanningsinstitusjon omfatter også skikkethetsvurdering av studentene.

Full funksjon som øvingslærer skal i omfang pr. år utgjøre øvingslærers arbeidstid pr. uke i barnehagen i 16 uker. Øvingslærer skal ha ansvar for en eller to studenter som følger øvingslæreren i praksisperioden. Det er en forutsetning at det sikres at det avsettes 80 timer pr. år av årsverket til øvingslærer med en student og 120 timer pr. år av årsverket til øvingslærer med to studenter til arbeidsoppgaver som nevnt ovenfor foruten faglig oppdatering og kontakt med lærerutdanningsinstitusjonen. Av disse timene kan det avsettes inntil 37,5 timer pr. år til høyskolens disposisjon til møtevirksomhet ved høyskolen.

Planlegging, gjennomføring som nevnt og oppsummering av hver praksisperiode er nødvendig for å sikre kvaliteten i førskolelærerutdanningen. Det er viktig å opprette rutiner for samarbeidet mellom lærerutdanningsinstitusjon og barnehage. Avtalen må legge til rette for et faglig forsvarlig samarbeid mellom øvingslærer/barnehage og lærerutdanningsinstitusjon. Lærerutdanningsinstitusjonen må i avtalen sikre at praksisopplæringen blir gjennomført som forutsatt.

For førskolelærerstudentenes praksisopplæring i skolen viser vi til tilsvarende retningslinjer for de øvrige lærerutdanningene.

Avtalens innhold

Det må avtales hvor mange praksisplasser og hvor mange øvingslærere en barnehage som gir praksisopplæring, skal ha.

Det må tas inn i avtalen at lærerutdanningsinstitusjonen i samråd med barnehagen fastsetter når barnehagen og øvingslærerne skal ta imot studenter. Lærerutdanningsinstitusjonen retter sine krav/ønsker til barnehagen som må planlegge praksisopplæringen som arbeidsoppgave innenfor studieåret. Det må avtales at lærerutdanningsinstitusjonen skal godkjenne organiseringen av praksis i barnehagen.

Gjennom avtalen bør det sikres at studentene får kjennskap til flere sider ved barnehagens liv, blant annet ledelse. Det bør derfor settes av tid til samtale med styrer i barnehagen.

Kommune/barnehageeier må stille til rådighet kvalifisert personale og sikre kontinuitet blant øvingslærerne. Lærerutdanningsinstitusjonen kan stille krav til øvingslærernes kompetanse. Det må derfor i avtalen sørges for at lærerutdanningsinstitusjonen får innflytelse på valg av øvingslærere for å sikre tilgang på dyktige øvingslærere som har den faglige og pedagogiske kompetanse

lærerutdanningsinstitusjonen har behov for. Utvelgelsen av hvilke førskolelærere som skal ha funksjon som øvingslærer, foretas av styrer, en representant for høyskolen og en tillitsvalgt, etter intern utlysning.

Samarbeid om kompetanseutvikling mellom lærerutdanningsinstitusjon og praksisbarnehage

I tillegg til samarbeid om hver praksisperiode forutsettes det et nært samarbeid mellom lærerutdanningsinstitusjonene og praksisbarnehagen for gjensidig læring og utvikling. Avtalen må omfatte hva som blir prioritert og hvordan dette kan organiseres både ved praksisbarnehagen og ved lærerutdanningsinstitusjonen.

Samarbeidet kan omfatte faglig etterutdanning og samarbeid om utviklingsarbeid.

Det kan for eksempel avtales at lærerutdanningsinstitusjonen gir tilbud om videreutdanning i veiledningspedagogikk.

Avtalen kan også omfatte en adgang til å utveksle personale mellom institusjonene og en praktisk beskrivelse av hvordan dette skal tilrettelegges.

Det kan være aktuelt med barnehageovertakelse i en kort periode.

Praksisbarnehagen bør kunne fungere som en forskningsarena.

Øvingslærernes vilkår

Øvingslærer har sitt tilsettingsforhold til kommune/barnehageeier.

Kommune/barnehageeier utbetaler godtgjøring for funksjon som øvingslærer i samsvar med avtalen om arbeidsvilkår for øvingslærere i førskolelærerutdanningen. Godtgjøringen er pensjonsgivende hvis dette er mulig i henhold til den pensjonsordningen som gjelder for barnehagens personale. Hvis godtgjøringen ikke kan gjøres pensjonsgivende økes godtgjøringen med 10 %.

Økonomi

Lærerutdanningsinstitusjonen betaler ekstra lønnskostnader ved praksisopplæringen til kommune/barnehageeier.

Arbeidet som øvingslærer forutsettes gjennomført innenfor øvingslærerens ordinære stilling. Medfører øvingslæreroppavene arbeid utover ordinær stilling, refunderes ikke eventuelt overtidstillegg av høyskolen, med mindre overtida framkommer som resultat av merkjøp av tid fra høyskolens side.

Varighet

Avtalen gjelder til vanlig for seks år. Den kan sies opp i avtaleperioden dersom en av partene ikke oppfyller vilkårene i avtalen.